

План лабораторного заняття № 10-11

Тема № 6. Формування оптимального портфеля календарного плану реального інвестування

Навчальний час: 4 год.

Міжпредметні зв'язки: Зв'язок із елементами знань і умінь таких навчальних дисциплін як «Інформатика», «Інформаційні системи і технології в управлінні», «Управління проектами інформатизації», «Захист інформації в інформаційних системах».

Мета і завдання лабораторного заняття: навчитися формувати оптимальний портфель календарного плану реального інвестування.

Питання для перевірки базових знань за темою лабораторного заняття:

1. Які змінні є керовані та некеровані в економіко-математичній моделі задачі формування інвестиційного портфеля та календарного плану?
2. Що є невідомим у економіко-математичній моделі задачі формування інвестиційного портфеля та календарного плану?
3. Який дохід визначається за формулою $N_j = \sum_{\tau=1}^{T_j} \frac{R_{j\tau} - V_{j\tau} - I_{j\tau}}{(1+e)^\tau}$?
4. Що необхідно враховувати при формуванні інвестиційного портфелю і календарного плану?
5. Що це за обмеження $\sum_{j=1}^n \sum_{\tau=1}^{\min\{t, T_j\}} I_{j\tau} x_{j,t+1-\tau} \leq K_t, t = \overline{1, T_0}$?
6. Який показник прийнято за цільову функцію?

Завдання: Сформувати календарний план реального інвестування підприємства, що реалізує 4 потенційних інноваційно-інвестиційних проекти. Перший проект має життєвий цикл тривалістю 4 роки (табл. 9.1).

Таблиця 9.1

Характеристики першого інноваційно-інвестиційного проекту

тис. грн.

Показник	Рік життєвого циклу			
	1	2	3	4
Інвестиційні витрати	10·к	40·к	20	-
Поточні витрати	20	70	100	100
Поточні результати	-	20	30·к	600-20к

Примітка. k - порядковий номер студента в журналі.

Другий проект має життєвий цикл тривалістю 7 років (табл. 9.2).

Таблиця 9.2

Характеристики другого інноваційно-інвестиційного проекту

тис. грн.

Показник	Рік життєвого циклу						
	1	2	3	4	5	6	7
Інвестиційні витрати	10	25	35	40	-	-	-
Поточні витрати	10	70	35	100	130	200	240
Поточні результати	-	10	90	280	450	650	500

Примітка. k - порядковий номер студента в журналі.

Третій проект має життєвий цикл тривалістю 2 роки (табл. 9.3).

Таблиця 9.3

Характеристики третього інноваційно-інвестиційного проекту

тис. грн.

Показник	Рік життєвого циклу	
	1	2
Інвестиційні витрати	30 k	15
Поточні витрати	20	70-3 k
Поточні результати	-	30

Примітка. k - порядковий номер студента в журналі.

Четвертий проект має життєвий цикл тривалістю 4 роки (табл. 9.4).

Таблиця 9.4

Характеристики четвертого інноваційно-інвестиційного проекту

тис. грн.

Показник	Рік життєвого циклу			
	1	2	3	4
Інвестиційні витрати	45	30	-	-
Поточні витрати	23	60	40	10 k
Поточні результати	-	-	200+5 k	500

Примітка. k - порядковий номер студента в журналі.

Нормативний коефіцієнт ефективності інвестицій – $(15+k)\%$.

Для k - парне: горизонт планування становить 9 років; щорічний ліміт інвестицій – для першого і третього року $\frac{200}{k}$ тис. грн. і $(100+k)$ тис. грн. для всіх решту років.

Для k - непарне: горизонт планування становить 10 років; щорічний ліміт інвестицій – для другого і четвертого років 90 тис. грн. і $(80+3k)$ тис. грн. для всіх решту років.

Теоретичні відомості та методичні вказівки для виконання

Важливим чинником ефективної інвестиційної діяльності є належне формування портфелю та календарного плану виконання проектів реального інвестування. Такий план у кожний період часу повинен бути збалансованим щодо необхідних та наявних інвестиційних ресурсів. Це дозволить здійснювати безперервну реалізацію кожного з обраних до портфелю інвестиційних проектів. Постає необхідність у визначенні такого з допустимих планів, який характеризується найкращими економічними показниками, очікуваними від реалізації усіх інвестиційних проектів.

Для формування інвестиційного портфеля та календарного плану у детермінованому випадку використовують наступну систему параметрів.

Некеровані параметри:

T – тривалість виконання (життєвого циклу) інвестиційного проекту, τ – номер окремого часового проміжку з життєвого циклу проекту ($\tau = 1, T$);

I_τ – інвестиційні ресурси, необхідні для виконання проекту в τ – му часовому проміжку його життєвого циклу;

V_τ – вартісна оцінка поточних (неінвестиційних) витрат, пов'язаних з реалізацією проекту, у τ – му часовому проміжку;

R_τ – вартісна оцінка поточних результатів, пов'язаних із функціонуванням проекту, у τ – му часовому проміжку;

N – чистий, зведений до початку життєвого циклу, дохід за проектом:

$$N = \sum_{\tau=1}^T \frac{R_\tau - V_\tau - I_\tau}{(1+e)^\tau}, \quad (9.1)$$

де e – нормативний коефіцієнт економічної ефективності інвестицій.

Керовані змінні:

x_t – логічна змінна, яка відбиває факт вибору проекту та початку його реалізації у t -му часовому проміжку планового періоду:

$$x_t = \begin{cases} 1, & \text{якщо інноваційно – інвестиційний проект буде обрано} \\ & \text{та розпочато у } t \text{ – му проміжку,} \\ 0, & \text{у протилежному випадку.} \end{cases}$$

N_0 – чистий, зведений до початку планового періоду, дохід за проектом:

$$N_0 = N \sum_{t=1}^{T_0-T+1} \frac{x_t}{(1+e)^{t-1}} \quad (9.2)$$

де T_0 – тривалість горизонту планування ($T_0 > T$), t – номер окремого проміжку часу з планового горизонту ($t = 1, T_0$).

Нехай є n потенційних інвестиційних проектів, кожний з яких характеризується наступними показниками (j – номер проекту, $j = 1, n$):

T_j – тривалість життєвого циклу;

$I_{j\tau}$ – необхідні інвестиційні витрати у τ -му часовому проміжку життєвого циклу;

$V_{j\tau}$ та $R_{j\tau}$ – відповідно, поточні витрати та результати у τ -му часовому проміжку життєвого циклу;

[Продовжити перегляд](#)

Форми контролю знань – виконання завдання по розв’язанню задачі формування оптимального портфеля календарного плану реального інвестування.

Рекомендована література до теми лабораторного заняття:

Основна та допоміжна література:

1. Воронін А. М. Інформаційні системи прийняття рішень: навчальний посібник. / Воронін А. М., Зіатдінов Ю. К., Климова А. С. – К. : НАУ-друк, 2009. – 136с.
2. Кігель В.Р. Методи і моделі підтримки прийняття рішень у ринковій економіці: Монографія. - К.: ЦУЛ, - 2003. - 202 с.
3. Морзе Н.В. Інформаційні системи. Навч. посібн. /за наук. ред. Н. В. Морзе; Морзе Н.В., Піх О.З. – Івано-Франківськ, «ЛілеяНВ», – 2015. – 384 с.
4. Сендзюк М.А. Інформаційні системи і технології в економіці: навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисципліни / М.А. Сендзюк; М-во освіти і науки України, ДВНЗ “Київ. нац. екон. ун-т ім. В. Гетьмана”. – К. : КНЕУ, 2010. – 68 с.

Інтернет ресурси:

1. Гомонай-Стрижко М.В. Інформаційні системи та технології на підприємстві: Конспект лекцій. – Львів: НЛТУ, 2014. – 200 с. [Електрон. ресурс]. / Гомонай-Стрижко М.В., Якімцов В.В. – http://ep.nltu.edu.ua/images/Kafedra_EP/Kafedra_EP_PDFs/kl_isitp.pdf

Обладнання заняття, ТЗН тощо: ноутбук, ПЕОМ.

Завдання студентам на самостійне опрацювання навчального матеріалу, рішення задач, розв’язання вправ для підготовки до наступного лабораторного заняття.

1. Встановити СППР “Вибір” та ознайомитися із її основними функціями, прийомами та можливостями роботи.

Укладач: _____
(підпис)

Шевчук І.Б., зав. каф., д.е.н., доцент
(ПБ, посада, науковий ступінь, вчене звання)